Čtvrtletní přehled za duben až červen a celkový vývoj v 1. pololetí roku 2010

Zahraniční obchod České republiky

Podle předběžných údajů Českého statistického úřadu dosáhl *ve druhém čtvrtletí* roku 2010 obrat zahraničního obchodu v běžných cenách 1 218,2 mld. Kč, čímž se v meziročním srovnání zvýšil o 208,8 mld. Kč, tj. o 20,7 %. Struktura tohoto nárůstu nicméně znamenala meziročně snížení podílu exportu na obratu o 0,8 bodu na 51,5 %, přičemž krytí importu vývozem meziročně pokleslo o 3,1 bodu na 106,3 %. Ve druhém čtvrtletí 2010 celkový vývoz v meziročním srovnání vzrostl o 19,0 % a dovoz se zvýšil o 22,5 %. V uvedeném období se kladné saldo obchodní bilance meziročně snížilo o 8,3 mld. Kč na celkových 37,2 mld. Kč.

Vývoz podle skupin zemí v jednotlivých měsících 2. čtvrtletí 2010

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	*Duben*		*Květen*		*Červen*	
	2010	*2010 v % 2009*	*2010*	*2010 v % 2009*	*2010*	*2010 v % 2009*
Celkový vývoz ČR	**199 471**	**113,4**	**205 444**	**124,2**	**222 785**	**119,7**
v tom:						
Země s vyspělou ekonomikou	**180 348**	**112,6**	**185 684**	**124,1**	**200 106**	**120,0**
v tom: EU 27	168 388	113,2	173 505	123,3	185 560	118,8
ostatní země	11 960	104,3	12 179	137,0	14 546	136,9
Rozvojové země	**8 259**	**125,1**	**8 260**	**115,8**	**9 598**	**99,7**
Evropské země s přechodovou ekonomikou	**1 490**	**99,4**	**1 471**	**97,9**	**1 569**	**105,1**
Společenství nezávislých států	**7 292**	**121,5**	**7 611**	**131,2**	**9 148**	**138,1**
Ostatní země[1)]	**1 957**	**129,4**	**2 261**	**171,5**	**2 207**	**139,4**
Nespecifikováno	**125**	**183,8**	**157**	**191,5**	**156**	**190,2**
Z úhrnu vývoz do zemí OECD	**174 662**	**112,5**	**179 945**	**124,2**	**193 693**	**119,5**

1)Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Poznámka: Veškeré údaje v tabulkách jsou zpracovány z hodnot v korunách a následně zaokrouhleny na tisíce resp. miliony. Z tohoto důvodu nemusí souhlasit součet částí celku s celkovým údajem a mohou se vyskytnout i drobné diference.

V meziročním srovnání zaznamenaly zvýšení vývozu ve druhém čtvrtletí všechny tři měsíce. Nejvyšší nárůst celkového exportu přitom v relativní poloze vykázal květen s indexem 124,2, přičemž duben evidoval nejnižší relativní úroveň při indexu 113,4. Největší hodnotová hladina byla dosažena v červnu částkou 222,8 mld. Kč a nejnižší v dubnu v rozsahu 199,5 mld. Kč.

Vývoj vývozu do sledovaných hlavních skupin zemí byl v jednotlivých měsících druhého čtvrtletí nejednosměrný. Zatímco do zemí s vyspělou ekonomikou, Společenství nezávislých států a do ostatních zemí export meziročně narostl ve všech třech měsících, do zbývajících skupin zemí byl vývoz v jednom nebo dvou sledovaných měsících realizován pod úrovní odpovídajícího období roku 2009. Nejvyšší hodnotovou hladinu zaznamenal export do zemí s vyspělou ekonomikou, a to v rozsahu 200,1 mld. Kč v červnu, což představovalo 89,8 % celkového vývozu v uvedeném měsíci. Nejvyšší relativní nárůst byl evidován (kromě nespecifikovaného globálu) do ostatních zemí v květnu s indexem 171,5.

Dovoz podle skupin zemí v jednotlivých měsících 2. čtvrtletí 2010

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Duben		Květen		Červen	
	2010	2010 v % 2009	2010	2010 v % 2009	2010	2010 v % 2009
Celkový dovoz ČR	**184 755**	**113,8**	**193 376**	**125,9**	**212 366**	**128,0**
v tom:						
Země s vyspělou ekonomikou	**134 590**	**109,3**	**137 990**	**115,1**	**151 921**	**117,2**
v tom: EU 27	119 801	109,7	122 628	115,6	134 000	116,7
ostatní země	14 789	105,6	15 362	111,8	17 921	121,1
Rozvojové země	**14 492**	**125,9**	**15 612**	**152,2**	**17 240**	**169,9**
Evropské země s přechodovou ekonomikou	**526**	**126,1**	**492**	**108,4**	**766**	**168,7**
Společenství nezávislých států	**14 347**	**136,0**	**16 361**	**188,1**	**16 814**	**171,8**
Ostatní země[1)]	**20 036**	**125,4**	**22 235**	**160,8**	**24 885**	**163,9**
Nespecifikováno	**763**	**103,2**	**686**	**117,9**	**741**	**109,0**
Z úhrnu dovoz ze zemí OECD	**134 810**	**109,5**	**138 420**	**115,2**	**152 700**	**118,4**

1)Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

V celkovém dovozu byla meziročně překročena výše importu druhého čtvrtletí roku 2009 ve všech třech měsících. Nejvyšší relativní hladiny bylo přitom dosaženo v červnu, a to s indexem 128,0, přičemž hodnotová úroveň dosáhla svého maxima rovněž ve stejném měsíci v rozsahu 212,4 mld. Kč.

Úroveň importu druhého kvartálu byla v roce 2010 ve všech třech měsících meziročně vyšší ze všech hlavních skupin zemí. Nejvyšší hodnotový objem importu byl přitom zaznamenán ze zemí s vyspělou ekonomikou, a to v červnu v rozsahu 151,9 mld. Kč, zatímco nejnižší úroveň dovozu byla vykázána z evropských zemí s přechodovou ekonomikou v květnu v částce 492 mil. Kč.

Bilance zahraničního obchodu podle skupin zemí v jednotlivých měsících 2. čtvrtletí

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Duben		Květen		Červen	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Celkový zahraniční obchod ČR	**13 466**	**14 716**	**11 762**	**12 068**	**20 291**	**10 419**
v tom:						
Země s vyspělou ekonomikou	**36 971**	**45 758**	**29 743**	**47 694**	**37 127**	**48 185**
v tom: EU 27	39 516	48 587	34 586	50 877	41 300	51 560
ostatní země	-2 545	-2 829	-4 843	-3 183	-4 173	-3 375
Rozvojové země	**-4 903**	**-6 233**	**-3 123**	**-7 352**	**-518**	**-7 642**
Evropské země s přechodovou ekonomikou	**1 082**	**964**	**1 048**	**979**	**1 040**	**803**
Společenství nezávislých států	**-4 547**	**-7 055**	**-2 896**	**-8 750**	**-3 163**	**-7 666**
Ostatní země[1)]	**-14 466**	**-18 079**	**-12 509**	**-19 974**	**-13 597**	**-22 678**
Nespecifikováno	**-671**	**-638**	**-500**	**-529**	**-598**	**-585**
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	**32 060**	**39 852**	**24 771**	**41 525**	**33 012**	**40 993**

1)Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Obchodní bilance vykázala ve druhém čtvrtletí 2010 v meziročním srovnání nárůst aktivního salda v dubnu a květnu. V dubnu došlo k jeho meziročnímu zlepšení o 1,25 mld. Kč a v květnu se aktivum meziročně zvýšilo o 0,3 mld. Kč. V červnu však aktivum meziročně podstatněji pokleslo, a to o 9,9 mld. Kč na 10,4 mld. Kč.

Ve vztahu k zemím s vyspělou ekonomikou byla obchodní bilance po celé druhé čtvrtletí výrazně aktivní se vzrůstající dynamikou. Nejvyšší kladné saldo bylo realizováno v červnu v rozsahu 48,2 mld. Kč, zatímco v dubnu bylo nejnižší, když představovalo 45,8 mld. Kč. Z ostatních hlavních skupin zemí měla ČR aktivní bilanci pouze s evropskými státy s přechodovou ekonomikou, nicméně při meziročním poklesu kladného salda ve všech třech měsících. Nepříznivě se vyvíjel bilanční vztah k rozvojovým zemím, k ostatním zemím a ke Společenství nezávislých států s meziročně výraznějším nárůstem záporného salda.

Zahraniční obchod podle skupin zemí za 2. čtvrtletí celkem

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	*Vývoz – duben až červen*			*Dovoz – duben až červen*		
	2009	*2010*	*2010 v % 2009*	*2009*	*2010*	*2010 v % 2009*
Celkový zahraniční obchod ČR	**527 440**	**627 699**	**119,0**	**481 921**	**590 497**	**122,5**
v tom:						
Země s vyspělou ekonomikou	**476 509**	**566 138**	**118,8**	**372 667**	**424 501**	**113,9**
v tom: EU 27	445 531	527 453	118,4	330 128	376 429	114,0
ostatní země	30 978	38 685	124,9	42 539	48 072	113,0
Rozvojové země	**23 367**	**26 118**	**111,8**	**31 909**	**47 343**	**148,4**
Evropské země s přechodovou ekonomikou	**4 494**	**4 530**	**100,8**	**1 325**	**1 783**	**134,6**
Společenství nezávislých států	**18 426**	**24 050**	**130,5**	**29 033**	**47 522**	**163,7**
Ostatní země[1)]	**4 413**	**6 425**	**145,6**	**44 985**	**67 156**	**149,3**
Nespecifikováno	**232**	**438**	**188,8**	**2 000**	**2 190**	**109,5**
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	**462 114**	**548 301**	**118,7**	**372 273**	**425 930**	**114,4**

1)Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Celkový vývoz za duben až červen činil 627,7 mld. Kč a meziročně narostl o 100,3 mld. Kč, tj. o 19,0 %. V dolarovém přepočtu se celkový vývoz meziročně zvýšil o 15,7 % a při vyjádření v euru vykázal nárůst 24,0 %.

Vývoz za druhé čtvrtletí roku 2010 zaznamenal meziroční nárůst do všech hlavních skupin zemí. Nejvyšší meziroční zvýšení vývozu bylo vykázáno do zemí s vyspělou ekonomikou, a to o 89,6 mld. Kč (při rozhodujícím nárůstu exportu do zemí EU v částce 81,9 mld. Kč) a dále pak do Společenství nezávislých států o 5,6 mld.Kč, do rozvojových zemí o 2,8 mld. Kč, do ostatních zemí o 2,0 mld. Kč a do evropských zemí s přechodovou ekonomikou o 36 mil. Kč.

Celkový dovoz ve druhém čtvrtletí 2010 činil 590,5 mld. Kč, čímž se meziročně zvýšil o 108,6 mld. Kč, tj. o 22,5 %. V USD vykázal meziroční nárůst o 19,1 % a při vyjádření v euru zaznamenal zvýšení o 27,7 %.

V meziročním srovnání se import zvýšil ze všech pěti hlavních skupin zemí. Největší meziroční nárůst byl zaznamenán ze zemí s vyspělou ekonomikou, a to o 51,8 mld. Kč s indexem 113,9, když rozhodující část zvýšení byla realizována zeměmi EU. Výraznější nárůst dovozu byl v meziročním srovnání vykázán ještě z ostatních zemí o 22,2 mld. Kč při indexu 149,3 a ze Společenství nezávislých států o 18,5 mld. Kč s indexem 163,7. Meziroční zvýšení importu z dalších hlavních skupin zemí bylo podstatněji nižší: z rozvojových zemí o 15,4 mld. Kč s indexem 148,4 a z evropských zemí s přechodovou ekonomikou o 0,5 mld. Kč při indexu 134,6.

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle skupin zemí za 2. čtvrtletí celkem

Skupina zemí, země	*Struktura vývozu v %*		*Struktura dovozu v %*		*Bilance v mil. Kč*	
	4. - 6. 2009	*4. – 6. 2010*	*4. - 6. 2009*	*4. – 6. 2010*	*4. - 6. 2009*	*4. – 6. 2010*
Celkový zahraniční obchod ČR	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**45 519**	**37 202**
v tom:						
Země s vyspělou ekonomikou	**90,3**	**90,2**	**77,3**	**71,9**	**103 842**	**141 637**
v tom: EU 27	84,4	84,0	68,5	63,8	115 403	151 024
ostatní země	5,9	6,2	8,8	8,1	-11 561	-9 387
Rozvojové země	**4,4**	**4,2**	**6,6**	**8,0**	**-8 542**	**-21 225**
Evropské země s přechodovou ekonomikou	**0,9**	**0,7**	**0,3**	**0,3**	**3 169**	**2 747**
Společenství nezávislých států	**3,5**	**3,8**	**6,0**	**8,0**	**-10 607**	**-23 472**
Ostatní země [1)]	**0,8**	**1,0**	**9,3**	**11,4**	**-40 572**	**-60 731**
Nespecifikováno	**0,0**	**0,1**	**0,4**	**0,4**	**-1 768**	**-1 752**
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	**87,6**	**87,4**	**77,2**	**72,1**	**89 841**	**122 371**

1)Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

V teritoriální struktuře za duben až červen 2010 **ve vývozu** meziročně stoupl podíl Společenství nezávislých států o 0,3 bodu na 3,8 %, podíl ostatních zemí narostl o 0,2 % na 1,0 % a nespecifikovaný globál vzrostl na 0,1 % celkového vývozu. Podíl zbývajících teritorií na celkovém vývozu meziročně klesl.

Zatímco **na souhrnném českém dovozu** se meziročně snížila účast zemí s vyspělou ekonomikou (o 5,4 bodu na 71,9 %), podíl zbývajících skupin zemí se v meziročním srovnání buď zvýšil nebo stagnoval. Nejvyšší nárůst podílu přitom na celkovém českém dovozu zaznamenaly ostatní země (o 2,1 bodu na 11,4 %).

Zahraniční obchod podle zbožových skupin za 2. čtvrtletí celkem

(v mil. Kč, v %, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	*Vývoz – duben až červen*			*Dovoz – duben až červen*		
	2009	*2010*	*2010 v % 2009*	*2009*	*2010*	*2010 v % 2009*
0 až 9 zboží celkem	**527 440**	**627 699**	**119,0**	**481 921**	**590 497**	**122,5**
v tom:						
0 Potraviny a živá zvířata	18 837	18 652	99,0	26 994	27 629	102,4
1 Nápoje a tabák	4 535	4 660	102,8	3 494	3 576	102,3
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	14 813	21 344	144,1	10 304	14 737	143,0
3 Minerální paliva a maziva	16 429	22 394	136,3	40 208	58 388	145,2
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	615	900	146,3	1 481	1 047	70,7
5 Chemikálie	34 208	42 810	125,1	56 270	64 864	115,3
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	93 661	113 622	121,3	87 812	109 467	124,7
7 Stroje a dopravní prostředky	282 654	336 441	119,0	198 326	251 529	126,8
8 Různé hotové výrobky	61 128	66 102	108,1	56 415	58 286	103,3
9 Nespecifikováno	558	773	138,5	616	974	158,1

V exportu za duben až červen zaznamenala většina zbožových skupin meziročně nárůst, kromě potravin a živých zvířat s poklesem o 185 mil. Kč a s indexem 99,0. Největší meziroční zvýšení registrovaly stroje a dopravní prostředky v částce 53,8 mld. Kč s indexem 119,0 a průmyslové zboží podle druhu materiálu (20,0 mld. Kč s indexem 121,3), chemikálie (8,6 mld. Kč), suroviny nepoživatelné, bez paliv (6,5 mld.Kč), minerální paliva a maziva (6,0 mld. Kč) a různé hotové výrobky (5,0 mld. Kč).

V dovozu za duben až červen registrovaly všechny zbožové skupiny meziroční nárůst, kromě živočišných a rostlinných olejů a tuků s poklesem o 434 mil. Kč. Největší zvýšení v meziročním srovnání evidovaly: stroje a dopravní prostředky (53,2 mld. Kč s indexem 126,8), průmyslové zboží podle druhu materiálu (21,7 mld. Kč, index 124,7), minerální paliva a maziva (18,2 mld. Kč s indexem 145,2), chemikálie (8,6 mld. Kč, index 115,3), suroviny nepoživatelné, bez paliv (4,4 mld. Kč, index 143,0) a různé hotové výrobky (1,9 mld. Kč s indexem 103,3).

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle zbožových skupin za 2. čtvrtletí celkem
(v %, mil. Kč, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	*Struktura vývozu v %*		*Struktura dovozu v %*		*Bilance v mil. Kč*	
	4. - 6. 2009	*4. – 6. 2010*	*4. - 6. 2009*	*4. – 6. 2010*	*4. - 6. 2009*	*4. – 6. 2010*
0 až 9 zboží celkem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**45 519**	**37 202**
v tom:						
0 Potraviny a živá zvířata	3,6	3,0	5,6	4,7	-8 157	-8 977
1 Nápoje a tabák	0,9	0,7	0,7	0,6	1 041	1 084
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	2,8	3,4	2,1	2,5	4 509	6 607
3 Minerální paliva a maziva	3,1	3,6	8,3	9,9	-23 779	-35 994
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	0,1	0,1	0,3	0,2	-866	-147
5 Chemikálie	6,5	6,8	11,7	11,0	-22 062	-22 054
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	17,8	18,1	18,2	18,5	5 849	4 155
7 Stroje a dopravní prostředky	53,6	53,6	41,2	42,6	84 328	84 912
8 Různé hotové výrobky	11,6	10,5	11,7	9,9	4 713	7 816
9 Nespecifikováno	0,1	0,1	0,1	0,2	-58	-201

Ve zbožové struktuře vývozu za druhé čtvrtletí roku 2010 meziročně narostl podíl u čtyř skupin, nejvíce u surovin nepoživatelných, bez paliv o 0,6 bodu na 3,4 % a u minerálních paliv a maziv o 0,5 bodu na 3,6 % souhrnného českého vývozu. U tří zbožových skupin jejich podíl meziročně poklesl a rovněž u tří stagnoval (u strojů a dopravních prostředků, u nespecifikovaného globálu a u živočišných a rostlinných olejů a tuků).

V dovozu za duben až červen 2010 zvýšily v meziročním srovnání své postavení čtyři zbožové skupiny, nejvíce minerální paliva a maziva o 1,6 bodu na 9,9 % celkového dovozu. Ostatní zbožové skupiny svou účast na českém dovozu meziročně snížily.

Celková obchodní bilance za duben až červen 2010 skončila kladným saldem ve výši 37,2 mld. Kč, což znamenalo meziroční snížení aktiva o 8,3 mld. Kč. Největší kladné saldo v rozsahu 14,7 mld. Kč bylo vykázáno v dubnu.

Bilanční aktivum za druhé čtvrtletí 2010 v amerických dolarech ve výši 1 864 mil. USD a kladné saldo vyjádřené v eurech částkou 1 456 mil. EUR se meziročně snížilo v rozsahu 472 mil. USD a 252 mil. EUR.

Z teritoriálního hlediska bylo za druhé čtvrtletí evidováno kladné saldo se dvěmi z pěti hlavních skupin zemí. Země s vyspělou ekonomikou zaznamenaly aktivum ve výši 141,6 mld. Kč při meziročním zvýšení kladného salda o 37,8 mld. Kč. Na tomto výsledku se podílely země Evropské unie meziročním nárůstem aktivního salda o 35,6 mld. Kč, zatímco s ostatními zeměmi uvedené teritoriální skupiny se bilanční schodek meziročně snížil o 2,2 mld. Kč. S evropskými zeměmi s přechodovou ekonomikou kladné saldo v meziročním srovnání pokleslo o 0,4 mld. Kč na 2,7 mld. Kč. Bilanční schodek s rozvojovými zeměmi se meziročně zvýšil o 12,7 mld. Kč na 21,2 mld. Kč a s ostatními státy o 20,2 mld. Kč na

60,7 mld. Kč. Z obchodu se Společenstvím nezávislých států pasivum meziročně narostlo o 12,9 mld. Kč na 23,5 mld. Kč.

Z pohledu zbožové struktury největší meziroční nárůst kladného salda ve 2. čtvrtletí 2010 registrovaly různé hotové výrobky v částce 3,1 mld. Kč na celkových 7,8 mld. Kč a suroviny nepoživatelné, bez paliv o 2,1 mld. Kč na 6,6 mld.Kč. Na druhé straně největší meziroční propad zaznamenala minerální paliva a maziva o 12,2 mld. Kč na pasivum 36,0 mld. Kč a průmyslové zboží podle druhu materiálu snížením kladného salda o 1,7 mld. Kč na aktivum 4,2 mld. Kč.

x x x

***V prvním pololetí* roku 2010 dosáhl podle předběžných údajů Českého statistického úřadu obrat zahraničního obchodu v běžných cenách 2 330,1 mld. Kč**, čímž se v meziročním srovnání zvýšil o 310,6 mld. Kč, tj. o 15,4 %. Struktura tohoto nárůstu znamenala nicméně poněkud nepříznivější změnu poměru mezi vývozem a dovozem, když oproti podílu 52,0 % v prvním pololetí 2009 se snížil podíl exportu ve stejném období roku 2010 na 51,8 % tj. o 0,2 procentního bodu, přičemž krytí dovozu vývozem meziročně kleslo o 0,8 bodu na 107,4 %.

Celkový vývoz za 1. pololetí 2010 činil 1 206,7 mld. Kč a meziročně narostl o 157,0 mld. Kč, tj. o 15,0 %. V dolarovém přepočtu se celkový vývoz zvýšil o 20,4 % a při vyjádření v euru o 21,2 %.

Zahraniční obchod podle skupin zemí v 1. pololetí

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	*Vývoz – leden až červen*			*Dovoz – leden až červen*		
	2009	*2010*	*2010 v % 2009*	*2009*	*2010*	*2010 v % 2009*
Celkový zahraniční obchod ČR	**1 049 646**	**1 206 667**	**115,0**	**969 842**	**1 123 440**	**115,8**
v tom:						
Země s vyspělou ekonomikou	**954 142**	**1 092 225**	**114,5**	**733 496**	**819 354**	**111,7**
v tom: EU 27	891 923	1 018 060	114,1	644 268	723 354	112,3
ostatní země	62 219	74 165	119,2	89 228	96 000	107,6
Rozvojové země	**42 673**	**50 146**	**117,5**	**67 167**	**86 465**	**128,7**
Evropské země s přechodovou ekonomikou	**8 624**	**8 576**	**99,4**	**3 080**	**3 012**	**97,8**
Společenství nezávislých států	**36 044**	**43 102**	**119,6**	**65 029**	**88 018**	**135,4**
Ostatní země [1)]	**7 734**	**11 920**	**154,1**	**97 222**	**122 269**	**125,8**
Nespecifikováno	**429**	**698**	**162,7**	**3 848**	**4 322**	**112,3**
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	**925 710**	**1 057 532**	**114,2**	**731 552**	**819 884**	**112,1**

1)Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Export za první pololetí roku 2010 zaznamenal meziroční nárůst do všech hlavních skupin zemí, kromě evropských zemí s přechodovou ekonomikou s poklesem 48 mil. Kč. Podstatné meziroční hodnotové zvýšení vývozu bylo uskutečněno do zemí s vyspělou ekonomikou, a to o 138,1 mld. Kč při indexu 114,5, když rozhodující část této sumy ve výši 126,1 mld. Kč (index 114,1) se týkala vývozu do zemí Evropské unie. Do ostatních zemí uvedené teritoriální skupiny se export meziročně zvýšil o 11,9 mld. Kč (index 119,2). Do rozvojových zemí byl evidován meziroční nárůst českého exportu v rozsahu 7,5 mld. Kč (index 117,5) a do ostatních zemí se vývoz meziročně zvýšil o 4,2 mld. Kč při indexu 154,1.

Výraznější meziroční nárůst vývozu byl rovněž evidován do Společenství nezávislých států, kam export zaznamenal zvýšení v částce 7,1 mld. Kč s indexem 119,6.

Z jednotlivých zemí, které měly dlouhodoběji větší podíl na obratu českého zahraničního obchodu, relativní nárůst exportu (nad 125 %) byl dosažen do Číny (index 149,2), Španělska (index 136,9), Thajska (index 136,1), Japonska (index 135,6), Ukrajiny (index 125,8), Dánska (index 125,6) a do Itálie (index 125,1).

Celkový dovoz za první pololetí 2010 činil 1 123,4 mld. Kč, čímž se meziročně zvýšil o 153,6 mld. Kč, tj. o 15,8 %. V USD vykázal meziroční nárůst o 21,3 % a při vyjádření v euru zaznamenal zvýšení o 22,2 %.

V meziročním srovnání se import zvýšil ze všech hlavních skupin zemí, kromě evropských zemí s přechodovou ekonomikou, kde klesl o 68 mil. Kč. Nejvyšší meziroční absolutní nárůst byl realizován ze zemí s vyspělou ekonomikou, a to v rozsahu 85,9 mld. Kč při indexu 111,7. Z této sumy připadlo na dovoz ze zemí Evropské unie 79,1 mld. Kč při indexu 112,3 a na import z ostatních zemí uvedené teritoriální skupiny 6,8 mld. Kč (index 107,6). Druhý nejvyšší meziroční nárůst dovozu byl registrován z ostatních zemí v částce 25,0 mld. Kč (index 125,8) a ze Společenství nezávislých států, v částce 23,0 mld. Kč při indexu 135,4. Z rozvojových zemí se import meziročně zvýšil o 19,3 mld. Kč (index 128,7).

Z jednotlivých zemí, které měly dlouhodoběji větší podíl na obratu českého zahraničního obchodu, zaznamenala v dovozu nejvyšší úroveň nárůstu Ukrajina s indexem 177,8, Thajsko (index 142,9), Norsko (index 141,6), Jižní Korea (index 137,6), Rumunsko (index 132,4), Čína (index 126,5) a Turecko (index 125,8).

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle skupin zemí v 1. pololetí

Skupina zemí, země	*Struktura vývozu v %*		*Struktura dovozu v %*		*Bilance v mil. Kč*	
	1. - 6. 2009	*1. – 6. 2010*	*1. - 6. 2009*	*1. – 6. 2010*	*1. - 6. 2009*	*1. – 6. 2010*
Celkový zahraniční obchod ČR	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**79 804**	**83 227**
v tom:						
Země s vyspělou ekonomikou	**90,9**	**90,5**	**75,6**	**72,9**	**220 646**	**272 871**
v tom: EU 27	85,0	84,4	66,4	64,4	247 655	294 706
ostatní země	5,9	6,1	9,2	8,5	-27 009	-21 835
Rozvojové země	**4,1**	**4,2**	**6,9**	**7,7**	**-24 494**	**-36 319**
Evropské země s přechodovou ekonomikou	**0,8**	**0,7**	**0,3**	**0,3**	**5 544**	**5 564**
Společenství nezávislých států	**3,4**	**3,6**	**6,7**	**7,8**	**-28 985**	**-44 916**
Ostatní země [1)]	**0,7**	**1,0**	**10,0**	**10,9**	**-89 488**	**-110 349**
Nespecifikováno	**0,0**	**0,1**	**0,4**	**0,4**	**-3 419**	**-3 624**
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	**88,2**	**87,6**	**75,4**	**73,0**	**194 158**	**237 648**

1)Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

V teritoriální struktuře za leden až červen 2010 **ve vývozu** meziročně klesl podíl zemí s vyspělou ekonomikou o 0,4 bodu na 90,5 % a evropských zemí s přechodovou ekonomikou o 0,1 bodu na 0,7 % celkového českého exportu. Zbývající země svůj podíl meziročně zvýšily.

Na souhrnném českém dovozu se meziročně snížila účast zemí s vyspělou ekonomikou o 2,7 bodu na 72,9 %. Podíl evropských zemí s přechodovou ekonomikou a

nespecifikovaného globálu meziročně stagnoval, zatímco zbývající skupiny zemí svou účast na českém dovozu meziročně zvýšily.

Sousední země (Německo, Slovensko, Rakousko, Polsko) se v období leden až červen 2010 podílely na českém vývozu 50,8 % a na českém dovozu 40,8 %. Z jednotlivých zemí se na obratu českého zahraničního obchodu nejvíce účastnily: Německo s 28,8 % (pokles proti pololetnímu průměru roku 2009 o 0,8 bodu) a Slovensko se 6,9 % (pokles proti pololetnímu průměru roku 2009 o 0,2 bodu).

V exportu za leden až červen 2010 zaznamenaly všechny zbožové skupiny meziroční zvýšení, kromě potravin a živých zvířat, jejichž meziroční pokles představoval 1,3 mld. Kč při indexu 96,6. Výraznější meziroční nárůst vývozu vykázaly stroje a dopravní prostředky, a to o 90,8 mld. Kč s indexem 116,2 a také průmyslové zboží podle druhu materiálu s meziročním zvýšením o 24,6 mld. Kč při indexu 113,0. S podstatněji nižším zvýšením exportu následovaly zejména skupiny: chemikálie (15,0 mld. Kč, index 123,0), suroviny nepoživatelné, bez paliv (11,7 mld. Kč, index 144,0), různé hotové výrobky (8,4 mld. Kč, index 106,8) a minerální paliva a maziva (6,1 mld. Kč, index 116,4). Z hodnotově významnějších položek SITC se v meziročním srovnání (nad 135 %) zvýšil export rud kovů a kovového odpadu (index 197,2) a ropy a ropných výrobků (index 180,0). Největší meziroční absolutní nárůst byl na druhé straně realizován silničními vozidly (41,7 mld. Kč) a elektrickými zařízeními, přístroji a spotřebiči (25,6 mld. Kč).

Zahraniční obchod podle zbožových skupin za 1. pololetí

(v mil. Kč, v %, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	*Vývoz – leden až červen*			*Dovoz – leden až červen*		
	2009	*2010*	*2010 v % 2009*	*2009*	*2010*	*2010 v % 2009*
0 až 9 zboží celkem	**1 049 646**	**1 206 667**	**115,0**	**969 842**	**1 123 440**	**115,8**
v tom:						
0 Potraviny a živá zvířata	38 792	37 473	96,6	53 785	54 879	102,0
1 Nápoje a tabák	7 809	8 513	109,0	6 192	6 639	107,2
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	26 690	38 438	144,0	20 319	28 713	141,3
3 Minerální paliva a maziva	36 992	43 067	116,4	89 013	109 145	122,6
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	1 127	1 899	168,5	2 654	2 020	76,1
5 Chemikálie	65 145	80 101	123,0	109 926	124 510	113,3
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	189 874	214 474	113,0	173 657	205 982	118,6
7 Stroje a dopravní prostředky	559 174	649 982	116,2	395 250	474 219	120,0
8 Různé hotové výrobky	122 971	131 364	106,8	117 741	115 733	98,3
9 Nespecifikováno	1 072	1 356	126,5	1 305	1 600	122,6

V celkovém importu za leden až červen 2010 zaznamenalo osm zbožových skupin meziroční nárůst, na rozdíl od dvou kategorií, které vykázaly pokles. Největší zvýšení registrovaly stroje a dopravní prostředky (79,0 mld. Kč, index 120,0), průmyslové zboží podle druhu materiálu (32,3 mld. Kč, index 118,6), minerální paliva a maziva (20,1 mld. Kč, index 122,6), chemikálie (14,6 mld. Kč, index 113,3) a suroviny nepoživatelné, bez paliv (8,4 mld.Kč, index 141,3). Pokles na druhé straně vykázaly: různé hotové výrobky (2,0 mld. Kč, index 98,3) a živočišné a rostlinné oleje a tuky (634 mil. Kč, index 76,1). Největší meziroční absolutní nárůst byl realizován položkami: elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče (27,0 mld. Kč) a kancelářskými stroji a zařízeními k automatickému zpracování dat (24,2 mld. Kč).

Ve zbožové struktuře vývozu za leden až červen 2010 meziročně na svém podílu stagnovaly nápoje a tabák a nespecifikovaný globál. Pokles vykázaly potraviny a živá zvířata o 0,6 bodu na 3,1 % a průmyslové zboží podle druhu materiálu o 0,3 bodu na 17,8 %. Ostatní zbožové skupiny podílovou účast na českém vývozu zvýšily.

V dovozu za první pololetí roku 2010 meziročně narostl podíl strojů a dopravních prostředků o 1,4 bod na 42,2 %, průmyslového zboží podle druhu materiálu o 0,4 bodu na 18,3 %, minerálních paliv a maziv o 0,5 bodu na 9,7 % a surovin nepoživatelných, bez paliv o 0,5 bodu na 2,6 %. Ostatní zbožové skupiny svou účast na českém dovozu snížily, při stagnaci nápojů a tabáku a nespecifikovaného globálu.

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle zbožových skupin za 1. pololetí

(v %, mil. Kč, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	*Struktura vývozu v %*		*Struktura dovozu v %*		*Bilance v mil. Kč*	
	1. - 6. 2009	*1. – 6. 2010*	*1. - 6. 2009*	*1. – 6. 2010*	*1. - 6. 2009*	*1. – 6. 2010*
0 až 9 zboží celkem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**79 804**	**83 227**
v tom:						
0 Potraviny a živá zvířata	3,7	3,1	5,5	4,9	-14 993	-17 406
1 Nápoje a tabák	0,7	0,7	0,6	0,6	1 617	1 874
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	2,5	3,2	2,1	2,6	6 371	9 725
3 Minerální paliva a maziva	3,5	3,6	9,2	9,7	-52 021	-66 078
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	0,1	0,2	0,3	0,2	-1 527	-121
5 Chemikálie	6,2	6,6	11,3	11,1	-44 781	-44 409
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	18,1	17,8	17,9	18,3	16 217	8 492
7 Stroje a dopravní prostředky	53,3	53,9	40,8	42,2	163 924	175 763
8 Různé hotové výrobky	11,7	10,9	12,1	10,3	5 230	15 631
9 Nespecifikováno	0,1	0,1	0,1	0,1	-233	-244

Celková obchodní bilance za leden až červen 2010 skončila kladným saldem ve výši 83,2 mld. Kč, což znamenalo meziroční zvýšení aktiva o 3,4 mld. Kč. Nejpozitivnější bilanční výsledek přinesl březen s aktivem 17,0 mld. Kč.

Bilanční aktivum v amerických dolarech ve výši 4 324 mil. USD se meziročně zvýšilo o 371 mil. USD a kladné saldo vyjádřené v eurech částkou 3 235 mil. EUR se rovněž meziročně zvýšilo, a to o 282 mil. EUR.

Z teritoriálního hlediska bylo za první pololetí 2010 evidováno kladné saldo se zeměmi s vyspělou ekonomikou, a to v částce 272,9 mld. Kč při meziročním nárůstu aktiva o 52,2 mld. Kč. Na toto zvýšení měly vliv výsledky obchodu se zeměmi Evropské unie meziročním nárůstem kladného salda o 47,0 mld. Kč při snížení bilančního deficitu ostatních zemí s vyspělou ekonomikou o 5,2 mld. Kč. Kladné saldo vyplynulo z obchodu s evropskými zeměmi s přechodovou ekonomikou, a to ve výši 5,6 mld. Kč, při meziročním zvýšení o 20 mil. Kč. Pasivum z obchodu s rozvojovými zeměmi ve výši 36,3 mld. Kč za první pololetí roku 2010 se meziročně zvýšilo o 11,8 mld. Kč a rovněž vzrostlo i pasivum s ostatními zeměmi, a to o 20,9 mld. Kč na 110,3 mld. Kč. Zvýšení bilančního schodku vykázal v meziročním srovnání rovněž obchod se Společenstvím nezávislých států (o 15,9 mld. Kč na 44,9 mld. Kč).

V poměru k jednotlivým zemím registrovala ČR za první pololetí 2010 největší bilanční propad s Čínou (108,8 mld. Kč při meziročním zhoršení o 21,5 mld. Kč), s Ruskem (35,6 mld. Kč, zhoršení o 7,7 mld. Kč) a s Japonskem (23,3 mld. Kč, snížení o 5,5 mld. Kč).

Naproti tomu nejvyšší aktivní bilanci vykázala Česká republika z obchodu s Německem (89,5 mld. Kč při meziročním snížení o 2,1 mld. Kč), Slovenskem (46,3 mld. Kč, zvýšení o 5,7 mld. Kč), Velkou Británií (35,9 mld. Kč, zlepšení o 7,6 mld. Kč) a Francií (30,1 mld. Kč, zlepšení o 9,1 mld. Kč).

Z pohledu zbožové struktury největší meziroční nárůst kladného salda registrovaly stroje a dopravní prostředky o 11,8 mld. Kč na 175,8 mld. Kč a různé hotové výrobky o 10,4 mld. Kč na 15,6 mld. Kč v kumulaci za leden až červen 2010. Na druhé straně výraznější meziroční pokles kladného salda vykázalo průmyslové zboží podle druhu materiálu o 7,7 mld. Kč na 8,5 mld. Kč. Značnější nárůst záporného salda však zaznamenala minerální paliva a maziva v částce 14,1 mld. Kč na 66,1 mld. Kč. O 2,4 mld. Kč narostlo také meziročně pasivum zbožové skupiny potravin a živých zvířat.

Zbožové skupiny 1, 2, 6, 7 a 8 vytvořily za období leden až červen 2010 společný přebytek ve výši 211,5 mld. Kč na rozdíl od skupin 0, 3, 4, 5 a 9, které byly pasivní v celkové částce 128,3 mld. Kč.

Ke zlepšení obchodní bilance za leden až červen 2010 nejvíce přispěly bilančními přebytky (nad 10,0 mld. Kč) **tyto položky:** silniční vozidla (130,1 mld. Kč), stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu (29,2 mld. Kč), kovové výrobky (15,2 mld. Kč), různé výrobky (11,6 mld. Kč), výrobky z pryže (11,5 mld. Kč) a nábytek a jeho díly (10,5 mld. Kč).

Obchodní bilanci za první pololetí 2010 naopak zatěžovaly svým pasivem (nad 10,0 mld. Kč)**:** ropa a ropné výrobky (44,6 mld. Kč), topný plyn zemní i průmyslově vyráběný (33,7 mld. Kč), léčiva a farmaceutické výrobky (21,9 mld. Kč), neželezné kovy (17,9 mld. Kč), železo a ocel (11,0 mld. Kč) a zelenina a ovoce (10,7 mld. Kč).

Vývozní **ceny** měřené výběrovým indexem (včetně kurzového pohybu) se za leden až květen 2010 oproti stejnému období roku 2009 v průměru snížily o 4,6 %, zatímco dovozní ceny klesly o 2,2 %. Směnná relace tak dosáhla hodnoty 97,5.

Vývozní ceny v lednu až květnu 2010 v průměru meziročně narostly u tří sledovaných zbožových skupin, zatímco u šesti kategorií meziročně poklesly. Největší nárůst vykázaly suroviny nepoživatelné, bez paliv (index 125,5), zatímco největší pokles zaznamenalo průmyslové zboží podle druhu materiálu (index 91,3).

U dovozních cen doznala v průměru za leden až květen 2010 meziroční zvýšení jedna zbožová skupina, a to minerální paliva a maziva s nárůstem na 118,0 %. Na druhé straně největší pokles zaznamenaly suroviny nepoživatelné, bez paliv s indexem 86,0.

Pramen: data ČSÚ a MPO ČR